

Слабкий Г.О.¹, Миронюк І.С.¹, Рябінчук М.В.²

До питання підготовки магістрів за спеціальністю «Громадське здоров'я» в Україні

¹Ужгородський національний університет, м. Ужгород, Україна

²Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України, м. Київ, Україна

Slabkiy G.O.¹, Mironyuk I.S.¹, Riabinchuk M.V.²

On the issue of master's degree training in specialty "Public Health" in Ukraine

¹Uzhhorod National University, Uzhhorod, Ukraine

²Public Health Center of the Ministry of Health of Ukraine, Kyiv, Ukraine

g.slabkiy@ukr.net, ivan.mironyuk@gmail.com, m.rabinchuk@gmail.com

Вступ

В Україні активно розвивається система громадського здоров'я. 6 вересня 2022 року Верховна Рада України прийняла Закон України «Про систему громадського здоров'я» № 2573-IX [1]. Цей Закон визначає правові, організаційні, економічні та соціальні засади функціонування системи громадського здоров'я в Україні з метою зміцнення здоров'я населення, запобігання хворобам, покращення якості та збільшення тривалості життя, регулює суспільні відносини у сфері громадського здоров'я та санітарно-епідемічного благополуччя населення, визначає відповідні права й обов'язки державних органів та органів місцевого самоврядування, юридичних і фізичних осіб у цій сфері, встановлює правові та організаційні засади здійснення державного нагляду (контролю) у сферах господарської діяльності, які можуть становити ризик для санітарно-епідемічного благополуччя населення.

Однією із основних оперативних функцій громадського здоров'я є забезпечення сфери громадського здоров'я достатньою кількістю кваліфікованих кадрів [2]. Підготовка фахівців за спеціальністю «Громадське здоров'я» передбачає формування нової генерації професіоналів для органів державного управління, місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання різних форм власності, у т. ч. недержавних організацій у сфері громадського здоров'я, які б сприяли удосконаленню та впровадженню державної політики, спрямованої на вирішення проблем, пов'язаних із погіршенням медико-демографічної ситуації в країні, нерівністю доступу до здоров'язберігаючих та здоров'яформуючих технологій та послуг, незадоволенням значної частини громадян станом медичної допомоги та захистом прав пацієнтів, необхідністю розвитку міжгалузевої та міжсекторальної співпраці з охорони громадського здоров'я в Україні за загальнонаціональним принципом «охорона здоров'я в усіх політиках держави» [3].

У 2018 році в Україні здійснено перший набір студентів для підготовки в бакалавраті, а в 2019 році для

підготовки в магістратурі. Підготовку магістрів громадського здоров'я здійснюють ДВНЗ «Ужгородський національний університет», ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України», Харківський національний медичний університет, Полтавський державний медичний університет МОЗ України, КВНЗ «Житомирський медичний інститут» Житомирської обласної ради [4].

МОН України своїм наказом від 12.12.2018 року № 1383 затвердило Стандарт вищої освіти за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» для другого (магістерського) рівня вищої освіти [5].

Мета роботи – дослідити та проаналізувати відповідність освітньо-навчальних (освітньо-наукових) програм підготовки магістрів за спеціальністю «Громадське здоров'я» державному стандарту вищої освіти за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Матеріали та методи

Матеріалом дослідження послужили освітні програми підготовки магістрів за спеціальністю «Громадське здоров'я» у таких державних вищих навчальних закладах: Житомирський медичний інститут, Полтавський медичний університет, Тернопільський національний медичний університет, Харківський національний медичний університет, Ужгородський національний університет, а також Державний стандарт вищої освіти за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Були використані такі *методи*: бібліосемантичний, контент-аналіз, структурно-логічного аналізу.

Результати та їх обговорення

На першому етапі дослідження було вивчено та проаналізовано структуру освітніх програм у визначених вищих навчальних закладах. Під час проведення дослідження ми керувалися тим, що

освітньо-навчальні (освітньо-наукові) програми (ОНП) мають бути орієнтовані на державний стандарт і складені відповідно до національних вимог до складання відповідних програм.

Результати дослідження представлено в табл. 1.

Аналіз наведених у табл. 1 даних вказує на таке. Загальний навчальний обсяг усіх програм відповідає державним вимогам до їх розробки. Усі програми включають такі форми підготовки магістрів, як лекції, практичні (лабораторні) заняття, практика, виконання магістерської роботи. У частині ОНП передбачена індивідуальна робота студентів під керівництвом викладача. Усі ОНП включають самостійну роботу студентів. ОНП передбачені як обов'язкові компоненти, так і компоненти за вибором, але в усіх ОНП їх співвідношення різне.

Крім того, необхідно зазначити, що всі проаналізовані ОНП є оригінальними. Вони не повторюються. Дані ОНП розроблені на основі науково-педагогічного та практичного досвіду їх авторів, а також з урахуванням розробниками наявного у світі досвіду, актуальних питань та проблем з організації і підготовки кадрів для системи громадського здоров'я. Необхідно звернути увагу гарантів ОНП на необхідність оптимізації програм з урахуванням наявних глобальних викликів для системи громадського здоров'я України і пов'язаних із війною проти російської агресії та шляхів їх подолання.

В цілому можна зробити висновок, що всі проаналізовані освітньо-навчальні (наукові) програми орієнтовані на державний стандарт і складені відповідно до

національних вимог до складання відповідних освітньо-навчальних (освітньо-наукових) програм.

Наступним кроком дослідження було вивчення та проведення аналізу відповідності загальних компетенцій визначених ОНП загальним компетенціям державного стандарту. Отримані результати наведено в табл. 2.

Аналіз наведених у табл. 2 даних показав, що загальні компетенції магістрів громадського здоров'я, які затверджені державним стандартом України, внесені до ОНП повністю в усіх вищих навчальних закладах.

Далі вивчалось питання щодо відповідності фахових компетенцій визначених ОНП фаховим компетенціям державного стандарту. Отримані результати наведено в табл. 3.

Аналіз наведених у табл. 3 даних вказує на таке. У Житомирському медичному інституті та Тернопільському національному медичному університеті фахові компетенції ОНП повністю відповідають державному стандарту. У ХНМУ ОНП включає 15 фахових компетенцій, дві з яких є додатковими, але одна компетенція (здатність ефективно й компетентно брати участь у різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі громадського здоров'я) із державного стандарту в даний перелік не включена. В УжНУ до даного переліку включено сім додаткових компетенцій, але дві із державного стандарту до переліку не включено (здатність створювати команду для діяльності у сфері громадського здоров'я і забезпечувати

Таблиця 1

Структура освітніх програм

Показники	Житомирський медичний інститут	Полтавський медичний університет	Тернопільський національний медичний університет	Харківський національний медичний університет	Ужгородський національний університет	
Обсяг у кредитах ЄКТС	120	120	107	120	120	
Обсяг у годинах	3600	3600	3210	3600	3360	
Лекції	438	86	142	530	372	
Семінарські	-	-	60	-	-	
Лабораторні	-	-	564	-	121	
Практичні	1074	364	-	968	364	
Індивідуальна робота під керівництвом викладача	-	1950	-	-	120	
Самостійна робота	Годин	1488	1950	2386	1697	1903
	% (від загальної кількості годин)	41,3	54,2	74,3	47,1	56,6
Практика	6 кредитів	5 кредитів	8 кредитів	4,5 кредита	6 кредитів	
Виконання магістерської роботи	13 кредитів	15 кредитів	30 кредитів	9 кредитів	21 кредит	
Структура за обсягом компонентів ОПП						
Обов'язкові компоненти	11 предметів, 72 кредити	15 предметів 70 кредитів	10 предметів 32 кредити	16 предметів 76,5 кредита	15 предметів 56,5 кредита	
Вибіркові компоненти	8 предметів 24 кредити	12 предметів 30 кредитів	10 предметів 48 кредитів	8 предметів 30 кредитів	7 предметів 33,5 кредита	

Таблиця 2

Відповідність загальних компетенцій ОНП загальним компетенціям державного стандарту

Показники	Житомирський медичний інститут	Полтавський медичний університет	Тернопільський національний медичний університет	Харківський національний медичний університет	Ужгородський національний університет
1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	+	+	+	+	+
2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	+	+	+	+	+
3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово	+	+	+	+	+
4. Здатність спілкуватися іноземною мовою	+	+	+	+	+
5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій	+	+	+	+	+
6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні	+	+	+	+	+
7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	+	+	+	+	+
8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)	+	+	+	+	+
9. Здатність працювати в міжнародному контексті	+	+	+	+	+
10. Здатність приймати обґрунтовані рішення	+	+	+	+	+
11. Здатність розробляти та управляти проєктами	+	+	+	+	+
12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо	+	+	+	+	+
13. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)	+	+	+	+	+
14. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми	+	+	+	+	+
% відповідності державному стандарту	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Таблиця 3

Відповідність фахових компетенцій ОПП фаховим компетенціям державного стандарту

Показники	Житомирський медичний інститут	Полтавський медичний університет	ТНМУ	ХНМУ	УжНУ
1. Здатність оцінювати, інтерпретувати, порівнювати та прогнозувати основні показники громадського здоров'я	+	+	+	+	+
2. Здатність визначати пріоритети і проводити оцінку потреб сфери громадського здоров'я у конкретній ситуації	+	-	+	+	+
3. Здатність розробляти варіанти стратегій, політик та визначати окремі інтервенції, спрямовані на збереження та зміцнення здоров'я населення, та оцінювати їх ефективність	+	-	+	+	+
4. Здатність аналізувати вплив різних детермінант на здоров'я населення та обґрунтовувати відповідні заходи з їх попередження	+	-	+	+	+
5. Здатність оцінювати ризики та обґрунтовувати доцільні дії у відповідь на надзвичайні ситуації у сфері громадського здоров'я	+	-	+	+	+
6. Здатність аналізувати стратегії, політики та інтервенції у сфері громадського здоров'я та пропонувати заходи щодо підвищення ефективності використання наявних коштів	+	-	+	+	+
7. Здатність створювати команду для діяльності у сфері громадського здоров'я і забезпечувати її ефективну роботу	+	-	+	+	-
8. Здатність розробляти проекти надання послуг громадського здоров'я та профілактики (первинної, вторинної та третинної) захворювань, промоції здоров'я та забезпечувати їх реалізацію	+	+	+	+	+
9. Здатність розробляти заходи з адвокації, комунікації та соціальної мобілізації у сфері громадського здоров'я	+	+	+	+	+
10. Здатність використовувати етичні принципи та норми права під час планування досліджень, збирання інформації та її використання	+	-	+	+	+
11. Здатність застосовувати різні методики, стратегії та моделі викладання громадського здоров'я	+	+	+	+	+
12. Здатність застосовувати наукові підходи щодо планування дизайну досліджень, збору даних, розповсюдження та використання результатів наукових досліджень у сфері громадського здоров'я. <i>Додатково для освітньо-наукових програм</i>	+	+	+	+	+
13. Здатність здійснювати, презентувати, організовувати наукові дослідження та обирати для цього відповідні дизайни досліджень	+	+	+	+	+
14. Здатність ефективно й компетентно брати участь у різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі громадського здоров'я	+	-	+	-	-
% відповідності державному стандарту	100,0	35,7	100,0	92,9	85,7

її ефективну роботу та здатність ефективно й компетентно брати участь у різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі громадського здоров'я). Найнижчий рівень відповідності встановлено в ОНП Полтавського медичного університету.

Відповідно до вимог з розробки освітніх програм МОН України рекомендовано, що набуття студентами компетенцій, які визначені відповідним освітнім стандартом, має бути забезпечене обов'язковими освітніми компонентами, а освітні компоненти за вибором студента мають забезпечувати набуття додаткових освітніх компонентів.

Тому наступним кроком було дослідження забезпеченості загальних та фахових компетенцій державного стандарту освітніми програмами вищих навчальних закладів обов'язковими компонентами. Отримані результати наведено в табл. 4 та 5.

Аналіз отриманих у ході дослідження та наведених у таблицях даних вказує на те, що освітні програми у всіх ВНЗ, які підлягали аналізу, дозволяють забезпечити набуття студентами загальних та фахових компетенцій, що визначені національним освітнім стандартом.

Перспективи подальших досліджень пов'язані із вивченням здатності забезпечити студентів інформацією щодо основних оперативних функцій громадського здоров'я за обов'язковими та вибірковими компонентами освітніх програм вказаних вищих навчальних закладів.

Висновки

В цілому проаналізовані ОНП скеровані на підготовку магістрів громадського здоров'я відповідно до Державного стандарту вищої освіти за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Необхідно, враховуючи регулярний перегляд освітніх програм, підготувати для ВНЗ методичні рекомендації із розробки (удосконалення) освітніх програм за спеціальністю «Громадське здоров'я» та провести тренінг для гарантів та керівників груп розробки освітніх програм з методології розробки освітніх програм з урахуванням глобальних викликів громадському здоров'ю в Україні та з оптимізації підготовки спеціалістів, які будуть здатними забезпечити подолання (мінімізації) негативних наслідків наявних глобальних викликів.

Таблиця 4

Забезпеченість загальних компетенцій державного стандарту обов'язковими компонентами освітніх програм вищих навчальних закладів

Показники	Житомирський медичний інститут	Полтавський медичний університет	Тернопільський національний медичний університет	Харківський національний медичний університет	Ужгородський національний університет
1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	+	+	+	+	+
2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях					+
3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово	+	+	+	+	+
4. Здатність спілкуватися іноземною мовою	+	+	-	+	+
5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій	+	+	+	+	+
6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні	+	+	+	+	+
7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	+	+	+	+	+
8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/ видів економічної діяльності)	+	+	+	+	+
9. Здатність працювати в міжнародному контексті	+	+	-	+	+
10. Здатність приймати обґрунтовані рішення	+	+	+	+	+
11. Здатність розробляти проекти та керувати ними	+	+	+	+	+
12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо	+	+	+	+	+
13. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)	+	+	+	+	+
14. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми	+	+	+	+	+

Таблиця 5
Забезпеченість фахових компетенцій державного стандарту обов'язковими компонентами освітніх програм вищих навчальних закладів

Показники	Житомирський медичний інститут	Полтавський медичний університет	Тернопільський національний медичний університет	Харківський національний медичний університет	Ужгородський національний університет
1. Здатність оцінювати, інтерпретувати, порівнювати та прогнозувати основні показники громадського здоров'я	Громадське здоров'я. Вступ; Моніторинг та оцінка в системі ГЗ; Біостатистика. Організація медико-соціологічного наукового дослідження. Епідеміологія неінфекційних та інфекційних хвороб, розладів психіки та поведінки	Оцінка та забезпечення безпечного навколишнього середовища, праці та харчування; Епіднагляд, профілактика і організація протиепідемічних заходів; біобезпека і біозахист; Сучасні методи наукового дослідження	Основи ГЗ; Основи епідеміології; Здоров'я населення і його основні детермінанти; Навколишнє середовище і здоров'я	Основи ГЗ; Соціально значимі та особливо небезпечні інфекційні хвороби; Епіднагляд та оцінка стану здоров'я і благополуччя населення; Біостатистика	Вступ до спеціальності ГЗ; Основи епідеміології, Епідеміологія неінфекційних захворювань; епідеміологія інфекційних захворювань; Організація і презентація наукових досліджень; Моніторинг та оцінка в системі ГЗ
2. Здатність визначати пріоритети і проводити оцінку потреб сфери громадського здоров'я у конкретній ситуації	Моніторинг та оцінка в системі ГЗ. Організація охорони здоров'я України. Епідеміологія неінфекційних та інфекційних хвороб, розладів психіки та поведінки. Біостатистика	Оцінка та забезпечення безпечного навколишнього середовища, праці та харчування; Епіднагляд, профілактика і організація протиепідемічних заходів; біобезпека і біозахист	Основи ГЗ; Основи епідеміології; Здоров'я населення і його основні детермінанти; Навколишнє середовище і здоров'я	Основи ГЗ; Соціально значимі та особливо небезпечні інфекційні хвороби; Епіднагляд та оцінка стану здоров'я і благополуччя населення; Біостатистика. Організація протиепідемічних заходів	Вступ до спеціальності ГЗ; Основи епідеміології, Епідеміологія неінфекційних захворювань; епідеміологія інфекційних захворювань; Біостатистика; Моніторинг та оцінка в системі ГЗ. Організація охорони здоров'я
3. Здатність розробляти варіанти стратегій, політик та визначати окремі інтервенції, спрямовані на збереження та зміцнення здоров'я населення, та оцінювати їх ефективність	Політика, етика, управління та лідерство в системі охорони ГЗ; Управління якістю життя; Моніторинг та оцінка в системі ГЗ	Оцінка та забезпечення безпечного навколишнього середовища, праці та харчування; Епіднагляд, профілактика і організація протиепідемічних заходів; біобезпека і біозахист	Програмний менеджмент в ГЗ; Економіка ГЗ; Здоров'я населення і його основні детермінанти; Навколишнє середовище і здоров'я	Менеджмент охорони ГЗ; Економіка і фінансування ОЗ; профілактика, валеологія; психологія праці; Клінічна медицина і навколишнє середовище	Програмний менеджмент в ГЗ; Політика, етика і лідерство; Управління якістю життя/ Профілактика в системі ГЗ
4. Здатність аналізувати вплив різних детермінант на здоров'я населення та обґрунтовувати відповідні заходи з їх попередження	Моніторинг та оцінка в системі ГЗ. Епідеміологія неінфекційних та інфекційних хвороб, розладів психіки та поведінки. Біостатистика. Організація медико-соціологічного дослідження	Оцінка та забезпечення безпечного навколишнього середовища, праці та харчування; Епіднагляд, профілактика і організація протиепідемічних заходів; біобезпека і біозахист; основні імунопрофілактики	Здоров'я населення і його основні детермінанти; Навколишнє середовище і здоров'я	Соціально значимі та особливо небезпечні інфекційні хвороби; Епіднагляд та оцінка стану здоров'я і благополуччя населення; Біостатистика. Організація протиепідемічних заходів. Організація медико-соціального наукового дослідження	Моніторинг та оцінка в системі ГЗ. Основи епідеміології, Епідеміологія неінфекційних захворювань; епідеміологія інфекційних захворювань; Біостатистика

Продовження таблиці 5

5. Здатність оцінювати ризики та обґрунтовувати доцільні дії у відповідь на надзвичайні ситуації у сфері громадського здоров'я	Моніторинг та оцінка в системі ГЗ. Епідеміологія неінфекційних хвороб, розладів психіки та поведінки. Біостатистика	Медицина катастроф і надзвичайних станів; Епідеміологія, профілактика і організація протиепідемічних заходів; біобезпека і біозахист; основи імунопрофілактики	Основи епідеміології, Здоров'я населення і його основні детермінанти; Навколишнє середовище і здоров'я	Соціально значимі та особливо небезпечні інфекційні хвороби; Епідеміологія та оцінка стану здоров'я і благополуччя населення; Біостатистика. Організація протиепідемічних заходів. Організація медико-соціального наукового дослідження	Моніторинг та оцінка в системі ГЗ. Основи епідеміології, Епідеміологія неінфекційних хвороб, епідеміологія інфекційних захворювань, Біостатистика
6. Здатність аналізувати стратегії, політики та інтервенції у сфері громадського здоров'я та пропонувати заходи щодо підвищення ефективності використання наявних коштів	Політика, етика, управління та лідерство в системі охорони ГЗ; Управління якістю життя	Менеджмент і лідерство в системі ГЗ, Економіка ОЗ; епідеміологія, профілактика і організація протиепідемічних заходів; біобезпека і біозахист; основи імунопрофілактики; правове забезпечення ГЗ	Програмний менеджмент у ГЗ; Економіка ГЗ	Менеджмент охорони ГЗ; Економіка і фінансування ОЗ; Психологія праці	Програмний менеджмент у ГЗ; Політика, етика і лідерство; Управління якістю життя
7. Здатність створювати команду для діяльності у сфері громадського здоров'я і забезпечувати її ефективну роботу	Політика, етика, управління та лідерство в системі охорони ГЗ	Менеджмент і лідерство в системі ГЗ	Програмний менеджмент у ГЗ	Менеджмент охорони ГЗ	Програмний менеджмент у ГЗ; Політика, етика і лідерство
8. Здатність розробляти проекти надання послуг громадського здоров'я та профілактики (первинної, вторинної та третинної) захворювань, промоції здоров'я та забезпечувати їх реалізацію	Політика, етика, управління та лідерство в системі охорони ГЗ; Управління якістю життя; Моніторинг та оцінка в системі ГЗ. Епідеміологія неінфекційних та інфекційних хвороб, розладів психіки та поведінки	Менеджмент і лідерство в системі ГЗ, епідеміологія, профілактика і організація протиепідемічних заходів; біобезпека і біозахист; основи імунопрофілактики; правове забезпечення ГЗ	Програмний менеджмент у ГЗ; Здоров'я населення і його основні детермінанти; Навколишнє середовище і здоров'я	Менеджмент охорони ГЗ; Профілактика, валеологія; Організація протиепідемічних заходів	Програмний менеджмент в ГЗ; Політика, етика і лідерство; Управління якістю життя; Профілактика в системі ГЗ, інформатизація та комунікації в ОЗ
9. Здатність розробляти заходи з адвокації, комунікації та соціальної мобілізації у сфері громадського здоров'я	Інформатизація в охороні ГЗ та комунікації в системі ГЗ	Інформатизація в системі ГЗ	Програмний менеджмент у ГЗ	Інформатизація у сфері ГЗ; Комунікації у сфері ГЗ	Інформатизація та комунікації в ОЗ
10. Здатність використовувати етичні принципи та норми права при плануванні досліджень, збірні інформації та її використанні	Організація медико-соціологічного дослідження	Сучасні методи наукових досліджень у ГЗ, Біостатистика, Філософія і методологія науки	Біостатистика	Організація медико-соціологічного дослідження	Організація і презентація наукових досліджень; Наукові комунікації в галузі ГЗ
11. Здатність застосовувати різні методики, стратегії та моделі викладання громадського здоров'я	Основи педагогіки вищої школи	-	-	-	Інформатизація та комунікації в ОЗ. Наукові комунікації в галузі ГЗ

Продовження таблиці 5

12. Здатність застосовувати наукові підходи щодо планування дизайну досліджень, збору даних, розповсюдження та використання результатів наукових досліджень у сфері громадського здоров'я	Організація медико-соціологічного дослідження, Біостатистика	Сучасні методи наукових досліджень у ГЗ, Біостатистика, Філософія і методологія науки	Біостатистика	Організація медико-соціологічного дослідження, Біостатистика	Організація і презентація наукових досліджень; Наукові комунікації в галузі ГЗ
Додатково для освітньо-наукових програм					
13. Здатність здійснювати презентувати, організовувати наукові дослідження та обирати для цього відповідні дизайни досліджень	Організація медико-соціологічного дослідження, Біостатистика	Сучасні методи наукових досліджень в ГЗ, Біостатистика, Філософія і методологія науки	Біостатистика	Організація медико-соціологічного дослідження, Біостатистика	Організація і презентація наукових досліджень; Наукові комунікації в галузі ГЗ
14. Здатність ефективно й компетентно брати участь у різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі громадського здоров'я	Організація медико-соціологічного дослідження	Сучасні методи наукових досліджень в ГЗ, Біостатистика, Філософія і методологія науки	Біостатистика	Організація медико-соціологічного дослідження, Біостатистика. Комунікації у сфері ГЗ	Організація і презентація наукових досліджень; Наукові комунікації у галузі ГЗ

Література

1. Про систему громадського здоров'я: Закон України від 6 вересня 2022 року № 2573-IX. Доступно на: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2573-20#Text>.
2. European action plan for strengthening public health capacities and services. Copenhagen. WHO Regional Office for Europe. 2012. Available from: http://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0005/171770/RC62wd12rev1-Eng.pdf.
3. Слабкий ГО, Шафранський ВВ, Миронюк ІС. Питання підготовки фахівців для сфери громадського здоров'я України. *Здоров'я нації*. 2017;3(44):32-55.
4. Миронюк ІС, Слабкий ГО, Білак-Лук'яничук ВЙ, Кручаниця ВВ. Готуємо магістрів громадського здоров'я. Сучасні медичні технології. 2020;45(2):32-39.
5. Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Доступно на: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/vishaosvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osvitii-nauki-ukrayini/zatverdzenistandarti-vishoyi-osviti>.

References

1. Pro systemu hromadskoho zdorovia: Zakon Ukrainy vid 6 veresnia 2022 roku № 2573-IX. Available from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2573-20#Text>.
2. European action plan for strengthening public health capacities and services. Copenhagen. WHO Regional Office for Europe. 2012. Available from: http://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0005/171770/RC62wd12rev1-Eng.pdf.
3. Slabkyi HO, Shafranskiy VV, Myroniuk IS. Pytannia pidhotovky fakhivtsiv dlia sfery hromadskoho zdorovia Ukraina. *Zdorovia natsii*. 2017;3(44):32-55.
4. Myroniuk IS, Slabkyi HO, Bilak-Lukianchuk VI, Kruchanytsia VV. Hotuiemo mahistriv hromadskoho zdorovia. *Suchasni medychni tekhnolohii*. 2020;5(2):32-39.
5. Standart vyshchoi osvity Ukrainy za spetsialnistiu 229 "Hromadske zdorovia" dlia druhoho (mahisterskoho) rivnia vyshchoi osvity. Available from: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/vishaosvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osvitii-nauki-ukrayini/zatverdzenistandarti-vishoyi-osviti>.

Мета роботи – дослідити та проаналізувати відповідність освітньо-навчальних (освітньо-наукових) програм підготовки магістрів за спеціальністю «Громадське здоров'я» державному стандарту вищої освіти за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Матеріали та методи. *Матеріали* – освітні програми підготовки магістрів за спеціальністю «Громадське здоров'я» у таких державних вищих навчальних закладах: Житомирський медичний інститут, Полтавський медичний університет, Тернопільський національний медичний університет, Харківський національний медичний університет, Ужгородський національний університет, а також Державний стандарт вищої освіти за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Використані такі *методи*: бібліосемантичний, контент-аналізу, структурно-логічного аналізу.

Результати та їх обговорення. В цілому проаналізовані ОНП скеровані на підготовку магістрів громадського здоров'я відповідно до Державного стандарту вищої освіти за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Висновки. Враховуючи регулярний перегляд освітніх програм, необхідно підготувати для ВНЗ методичні рекомендації із розробки (удосконалення) освітніх програм за спеціальністю «Громадське здоров'я» та провести тренінг для гарантів та керівників груп розробки освітніх програм з методології розробки освітніх програм і глобальних викликів громадському здоров'ю в Україні та з підготовки спеціалістів, які будуть здатними забезпечити подолання (мінімізацію) негативних наслідків наявних глобальних викликів.

Ключові слова: громадське здоров'я, магістри, підготовка, Державний стандарт вищої освіти, освітні програми, відповідність.

Goal of research is to study and analyze the compliance of educational (educational-and-scientific) master's degree training programs in specialty "public health" with the State Standard of Higher Education in the specialty 229 "Public Health" for the second (master's) level of higher education.

Materials and methods. *Materials:* educational programs for master's degree in public health in the following state higher educational institutions: Zhytomyr Medical Institute, Poltava Medical University, Ternopil National Medical University, Kharkiv National Medical University, Uzhhorod National University and the State Standard of Higher Education in the specialty 229 "Public Health" for the second (master's) level of higher education. *Methods:* bibliosemantic, of content analysis, of structural-and-logical analysis.

Results and their discussion. In general, the analyzed educational programs are aimed at training masters of public health in accordance with the State Standard of Higher Education in the specialty 229 "Public Health" for the second (master's) level of higher education.

Conclusions. Taking into account the regular review of educational programs, to prepare methodological recommendations for Higher Educational Institutions on the development (improvement) of educational programs in specialty "public health" and to conduct training for guarantors and leaders of groups for the development of educational programs on the methodology of developing educational programs and global challenges to public health in Ukraine and on training specialists who will be able to overcome (minimize) the negative consequences of existing global challenges.

Key words: public health, masters, training, State Standard of Higher Education, educational programs, accordance.

Конфлікт інтересів: відсутній.

Conflict of interest: absent.

Відомості про авторів

Слабкий Геннадій Олексійович – доктор медичних наук, професор, в.о. завідувача кафедри громадського здоров'я Ужгородського національного університету; пл. Народна, 1, м. Ужгород, Україна, 88000.
g.slabkiy@ukr.net, ORCID ID 0000-0003-2308-7869

Миронюк Іван Святославович – доктор медичних наук, професор, професор кафедри наук про здоров'я, про-ректор з наукової роботи Ужгородського національного університету; пл. Народна, 1, м. Ужгород, Україна, 88000.
ivan.mironyuk@gmail.com, ORCID ID 0000-0003-4203-4447

Рябінчук Михайло Валентинович – головний фахівець з розвитку професійних компетентностей відділу розвитку професійних компетентностей Центру громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України; вул. Ярославська, 41, м. Київ, Україна, 04071.
m.rabinchuk@gmail.com, ORCID ID 0009-0005-1085-6851